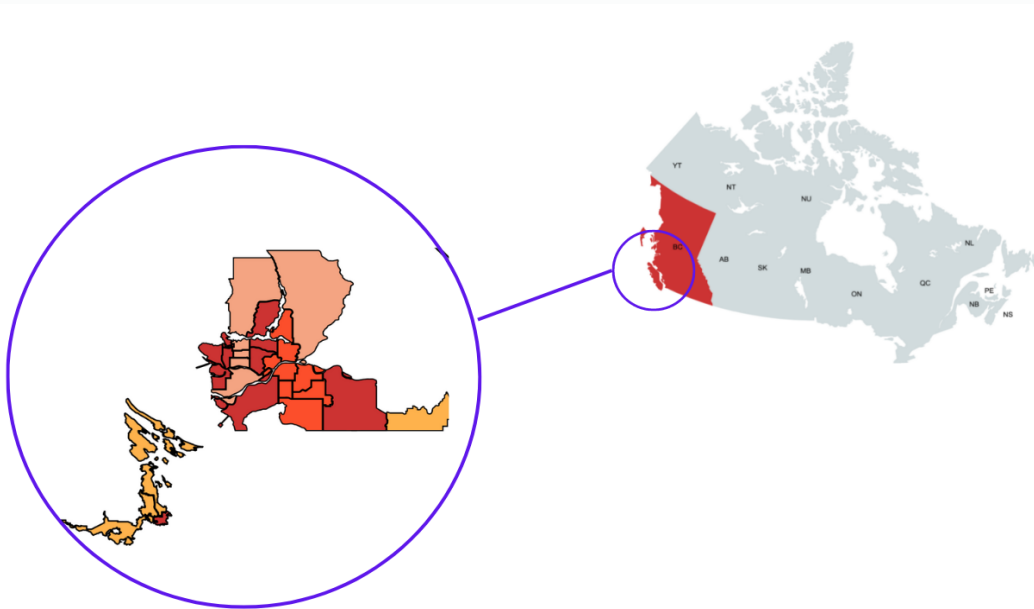

Empowering Ethnic Albanians in British Columbia

Chapman and Innovation Grant Project Report

Amarildo Ceka

March, 2023

THE UNIVERSITY OF BRITISH COLUMBIA
Centre for Community Engaged Learning

Table of Contents

Acknowledgment 3

Executive Summary4-5

Background..... 6

Demographics and Main Needs Study.....7-16

Methodology7

Different research techniques7

Quantitative techniques8

Qualitative techniques..... 9

Results.....10-16

Main Quantitative Survey Results10-14

Main Qualitative Survey Results14-16

AlbMentor Mentorship Program.....16

Albanian Business in BC Directory17

Major Limitations of the Project17

Informational Packages (health education/literacy, education, employment opportunities, as well as settlement information)19-24

Acknowledgment

My sincere thanks go to the many individuals who helped me to carry out this project. First and foremost, special thanks to the hundreds of members of the Albanian Ethnic Community in BC who afforded their time and commitment during the survey, interviews, and focus group discussion processes. The inside into their work they provided, and the opinions they expressed gave the author the required knowledge and data to write this report. I hope that this project will contribute to solutions that will help both to improve their lives and to enhance the collaboration among the community.

The author would like to express gratitude to the EaglesLand Albanian Cultural Society of BC staff for the excellent cooperation. The EaglesLand Albanian Cultural Society of BC staff has done the most possible to make this project efficient and relevant. A special thank goes to the society's chair, Mr. Ardian Lagji and board members: Adison Vukaj, Alen Rusi, Altin Zeneli, Bujar Llapaj, Edison Heba, Eglantina Cipllaka and Violeta Caushi. Very special thanks go to Mr. Estref Resuli who did a great effort to facilitate our work during our field mission.

Further, I would like to express many thanks to UBC's Centre for Community Engaged Learning (CCEL) for the support throughout the project. I would like to extend my gratitude to Jacquie Kwok for her continuous and unwavering support throughout the entire project.

Lastly, I would like to extend my appreciation for Dr. Ilir Gedeshi, who helped me with survey design and survey study report.

I sincerely hope that this work will contribute to achieve the the EaglesLand Albanian Cultural Society of BC vision of and the people working on it.

With much gratitude,

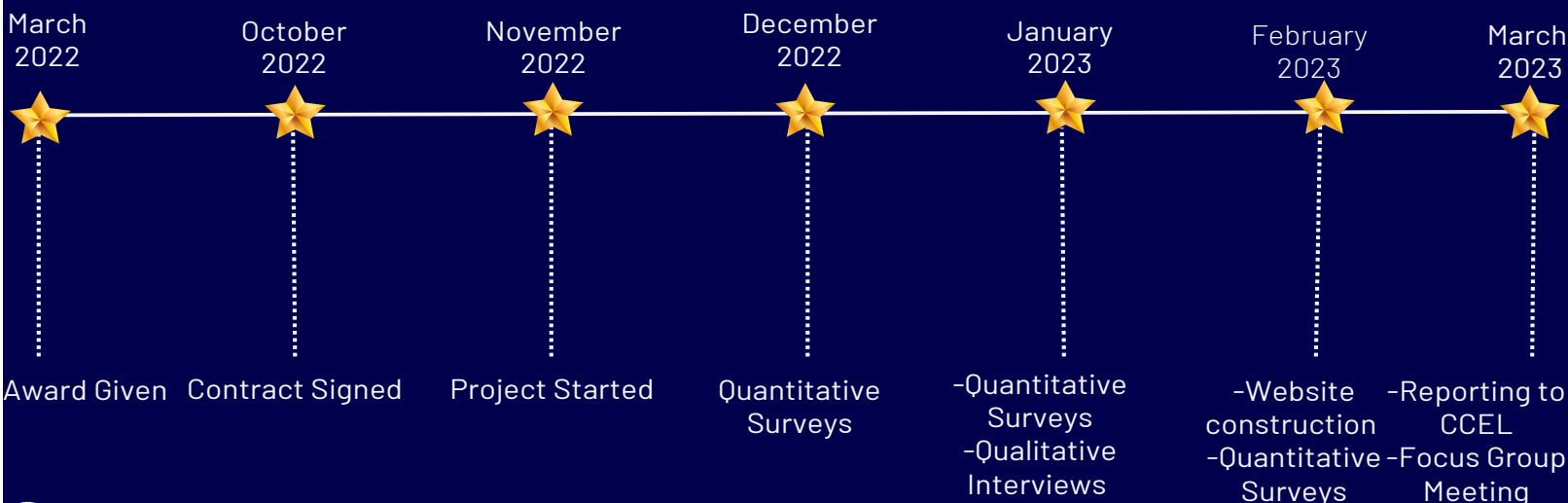
Amarildo Ceka

Empowering the Albanian community in BC

Chapman and Innovation Grant Infographic Project Summary

Timeline

Stats

<p>889 Quantitative Surveys</p> 	<p>15 Qualitative interviews</p> 	<p>3 Focus Groups</p>
<p>Questions around:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demographic information • Experience before and after the emigration • Difficulties faced during the settlement • Main needs etc. 	<ul style="list-style-type: none"> • 1 UBC researcher • 3 medical doctors • 5 business owners • 1 NGO manager • 2 lawyers, • 3 members of the Eaglesland Albanian Cultural Society of BC 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 new comers through Express Entry program • 6 students studying at various universities in BC and • 6 partners/parents of primary express entry applicants.

Empowering the Albanian community in BC

Project Outcomes

889 people reached

1 website build
www.eaglesland.net

3 informational packages

18 meetings hosted*

8 identified mentors

80 businesses identified
and in the process of
registering

Finances

Task	Person/Company Paid	Cost
Web Design and Brand	Ornela Lala	3790
Study Design and Analysis	Dr. Ilir Gedeshi	1015
Project Support From the Society	Estref Resuli	1000
Business Directory theme	Theme Forest	99.75
Blue Host for 3 years (website host)	Blue Host	363.28
Promotional/Office Supplies	Staples	731.97
Project Coordination	Amarildo Ceka	3000
Total		10000

Background

Since the end of communist rule in 1991, Albania has seen, proportionately, one of the largest outflows of its people of any country in the world – an emigrant stock in 2013 equivalent to 44% of its resident population. Previous studies have shown that most of the Albanian diaspora live in seven advanced countries: US, Greece, Italy, France, Canada, the UK, and Germany.

First Albanians arrived in Canada at the beginning of the 20th century, followed by Second World War (WWII) and the main places where they settled were Toronto or Montreal. The next wave of Albanian migrants occurred in 1991, after the fall of the communist rule, followed by the inter-ethnic conflict between ethnic Albanians and Serbian military and police forces in 1999. The Canadian government created a settlement program for over 7000 Albanian Kosovar refugees, a portion of which settled in BC. Ever since then, the number of migrants in BC has continued to grow, based on already build migration streams, connections to relatives etc.

According to the 2021 census, the number of ethnic Albanians in Canada is 41,620, not including the 3251 Kosovars (ethnic Albanians). In BC alone, the number of ethnic Albanians is estimated to be around 2455 individuals. Birth country for Albanians could be Greece, Italy, Germany etc., thus, for many 2nd and 3rd generation Canadians of Albanian origin may not specifically name their ethnic background. According to the 2021 census, since a vast majority of Greeks, Northern Macedonians, and Montenegrins declare more than one ethnicity, there is a potential for the numbers to be higher than that.

Due to the small population of the community and the scattering of it throughout different cities, as well as the variety in “migration waves” it has been very difficult for this community to be able to come together at the fullest capacity. In addition, the lack of professional geared programs from the NGO has caused for many people to have very sporadic collaboration, except the cultural events.

This project aimed to empower the Albanian community in BC through a series of interventions:

- A. Performing a study to understand the demographics, the socio-economic status, and the needs of the Albanian community in BC
- B. The creation of informational workshops with a focus on health education/literacy, education, employment opportunities, as well as settlement information.
- C. The launch of AlbMentor mentorship program to help match one youth with a successful mentor and a volunteer with a new resident of BC
- D. The creation of the Albanian business in BC directory

A. Demographics and Main Needs Study

Methodology

Different research techniques

The analytic work for this project included primary and secondary data analysis. It involved: a desk review of relevant literature, qualitative and quantitative methods (cross-reference). The qualitative and quantitative methods' components include a) focus groups discussions with the Albanian community members; b) interviews with successful Albanian residents in BC; and c) one quantitative sociological survey with the general Albanian community in BC. No single family or individual participated in more than one research method. Standard procedures were employed to ensure the confidentiality of participants' input. The process and methodology were agreed with the society's staff.

Desk Review. The authors conducted a desk review of the literature regarding, strategies, policy papers, laws, action plans or migration strategies. A particular importance was dedicated to the experience of other countries regarding minorities regarding the empowerment of minority populations in regard to youth empowerment, access to healthcare, education and employment.

Quantitative techniques

An on-line survey was employed to gauge the size and explore the characteristics of the Albanian community in BC.

The online questionnaire was divided into six blocks of questions: (1) basic information on the respondent (age, gender, civil status, country of birth, year of emigration and current residence), (2) experience before and after the emigration (education, work experience, including matching of work to qualifications), (3) Difficulties faced during the settlement, (4) Health, education and employment literacy assessment, (5) Needs currently regarding the aforementioned areas, (6) the mentorship program

This survey was extensively discussed with EaglesLand Albanian Cultural Society of BC staff before taking a final form. Qualtrics was used for the delivery of the survey and completion time was 10 minutes.

The quantitative data were coded, entered, and processed in SPSS (Statistical Package for Social Science). Once entered data were cleaned and checked for consistency, data analysis was conducted. All values were tested for statistical significance and a confidence interval level of 95% with appropriate parametric and non-parametric statistical tests. Impact of gender was taken into consideration.

Qualitative techniques

The qualitative techniques include a) focus group discussions; b) semi-structured interviews. The questions for the focus group discussions and semi-structured interviews were discussed with the society's staff.

Dr. Gedeshi and Mr. Ceka conducted:

In-person interviews with successful ethnic Albanian working across the public and private sector (professors, entrepreneurs, researcher, business owners etc). These interviews collected information about the skill set and profile of successful Albanian individuals, identify forms of cooperation for the mentorship and identify incentive mechanisms for members of the Albanian community to partake into the mentorship.

Focus group discussions with Albanian residents of BC. This allowed for a better understanding of the needs of this community and conditions that need to be created for mobilizing cooperation and promoting development of this community. Some interviews were conducted on-line. All the interviews were recorded, and a transcript was produced.

Results

Main Quantitative Survey Results

A total of 889 surveys were completed during the period of September 2022 to February 2023. As aforementioned, the survey sought: (1) basic information on the respondent (age, gender, civil status, country of birth, year of emigration and current residence), (2) experience before and after the emigration (education, work experience, including matching of work to qualifications), (3) Difficulties faced during the settlement, (4) Health, education and employment literacy assessment, (5) Needs currently regarding the aforementioned areas, (6) the mentorship program.

Out of 889 surveys, 50.03% of the respondents were born in Albania, followed by people born in Kosova and (44.44%) and the remainder born in diaspora and Northern Macedonia.

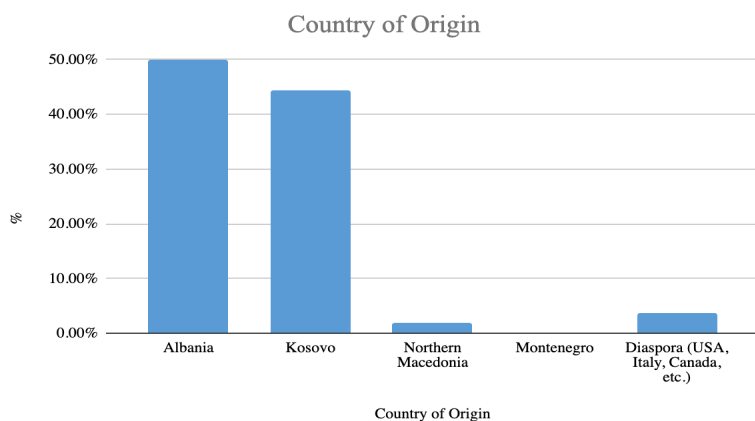

Chart 1. Country of Origin

Majority of the respondents were males (64.8%) and females made up 35.2% of the respondents.

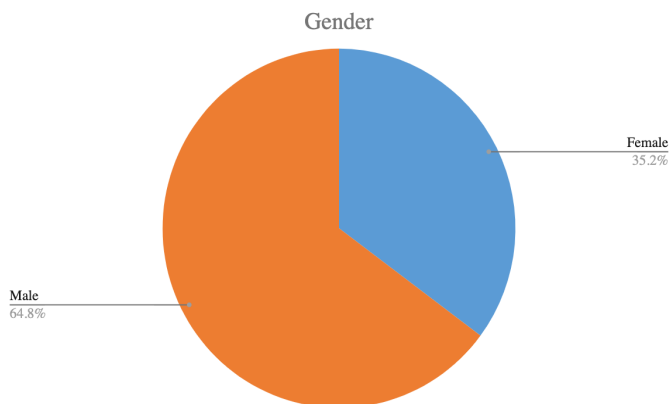

Chart 2. Gender Distribution

About half of the respondents to the survey had lived in a different country prior to moving to Canada, thus, this had given them an advantage when it comes to issues of adaptability to a new country, means to seek help, etc.

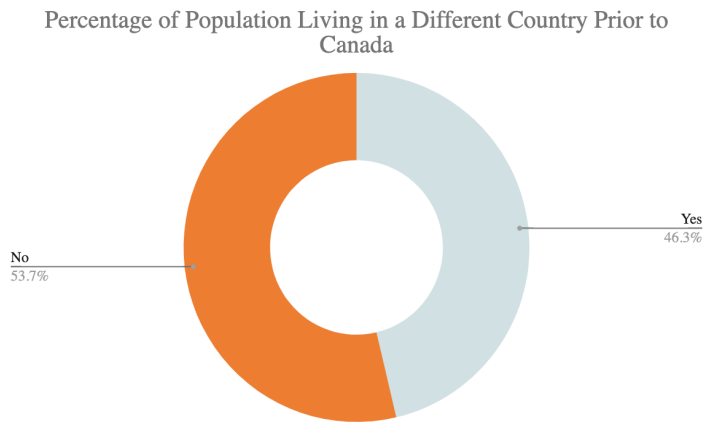

Chart 3. Living in another country prior to Canada

It was important for us to be able to understand geographical locations and by our surprise, most of the respondents lived in Vancouver, followed by Surrey and Burnaby. In contrary to the beliefs of the EaglesLand Albanian Cultural Society of BC, these new data showed the ethnic Albanian community has moved from areas such as Surrey and Burnaby to Greater Vancouver Area due to better financial status, closer to jobs, and closer to education institutions.

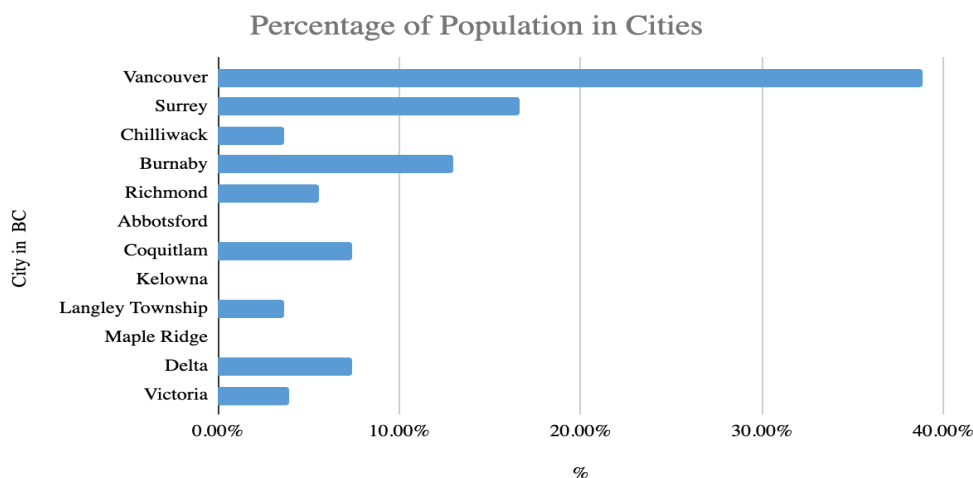

Chart 4. Cities where ethnic Albanian individuals live

The vast majority of the respondents are currently employed in BC, at different levels of societal integrations, at each major industry, ranging from providing services, company CEOs, professors to medical doctors. Close to 80% of people surveyed work in private companies, followed from self-employed (12%). Upon further examination of the data, 30% of people who work in private companies actually own these companies.

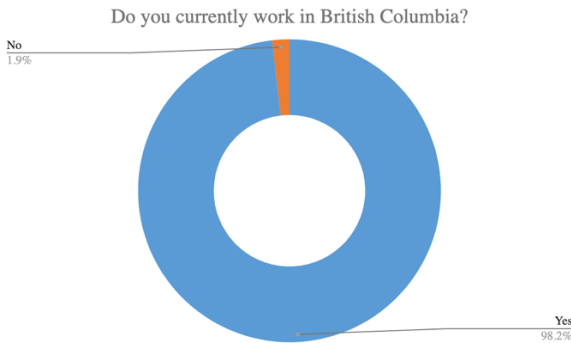

Chart 5. % of individuals who work

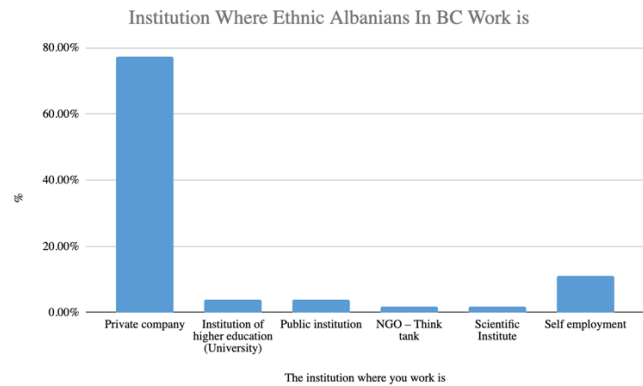

Chart 6. Institutions where ethnic Albanian individuals live

When asked where they were involved with the Eaglesland Albanian Cultural Society of BC, a majority claimed they were not and 30% claimed to never heard of the organization, The respondents were mainly of the recent migration streams (1-4 years). This shows the society needs to do better to be closer to the community, providing help to the ones who are the most in need.

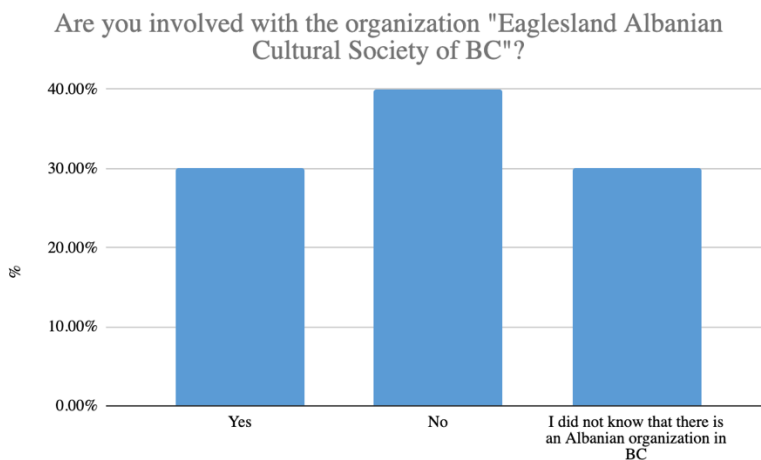

Chart 7. Are ethnic Albanians involved with EaglesLand society?

When asked regarding the main challenges they faced when they first settled in BC, number one reason was access to health and educational services, followed by job opportunities.

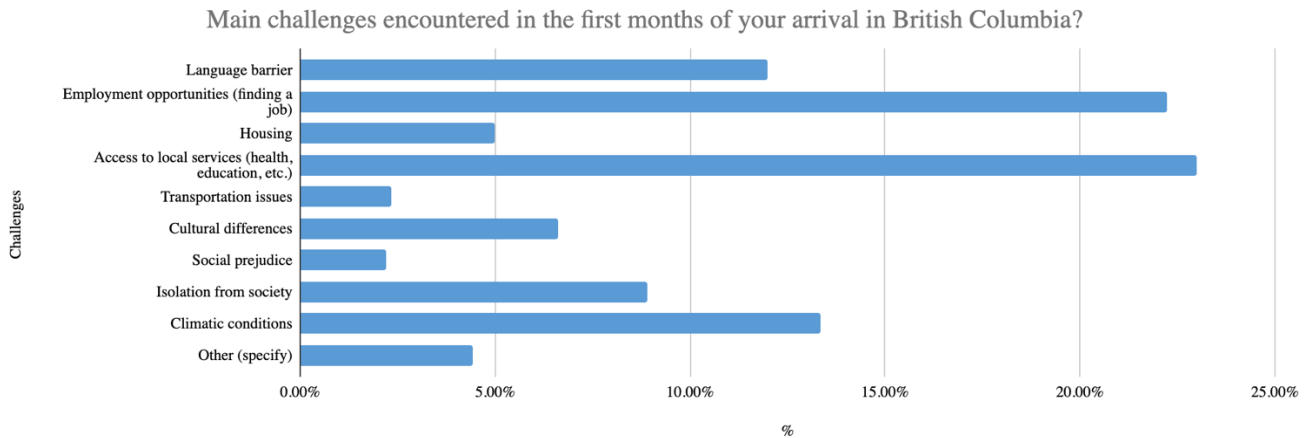

Chart 8. Main challenges they faced when they first settled in BC

When asked regarding the main challenges they continue to face in BC, number one reason was access to health and educational services, followed by climatic conditions.

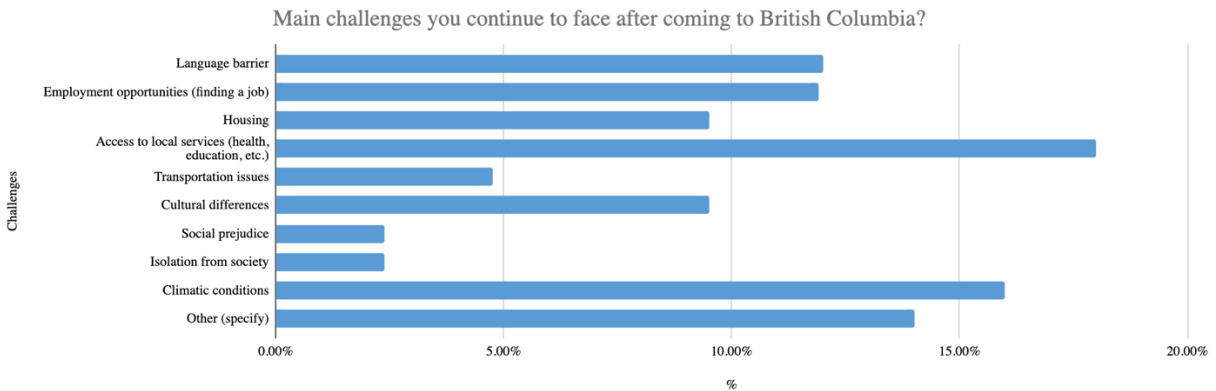

Chart 9. Main challenges ethnic Albanians continue to face in BC

A majority of respondents replied that a program such as AlbMentor is something they would be very pruned to. In addition, the ones who owned a business, when asked whether a business directory would be beneficial to them, all of them claimed yes.

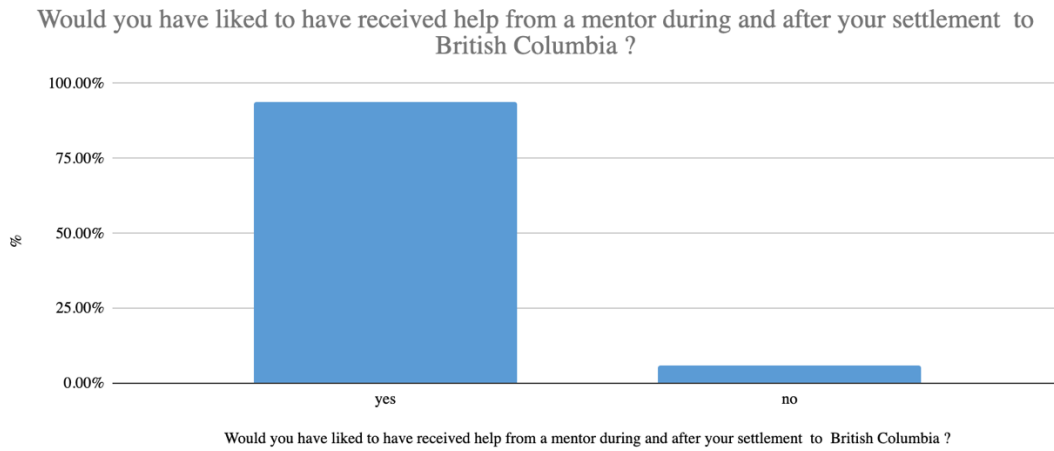

Chart 10. % of ethnic Albanians wanting a mentorship program in BC

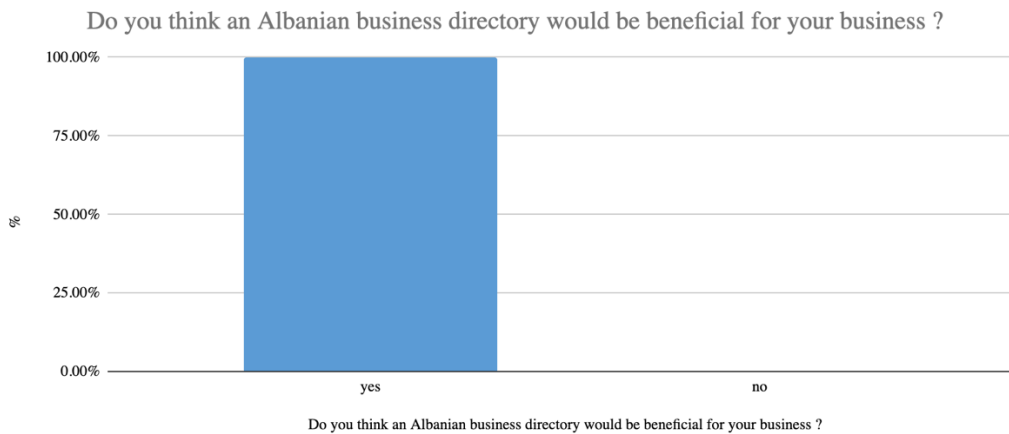

Chart 11. % of ethnic Albanians wanting an Albanian business directory in BC

Qualitative Techniques Results

Dr. Gedeshi and Mr. Ceka conducted:

15 in-person interviews and 3 focus group discussions.

In person interviews were conducted with influential individuals of the ethnical Albanian community in BC, a UBC researcher, three medical doctors, 5 business owners, 1 NGO manager, 2 lawyers, three members of the Eaglesland Albanian Cultural Society of BC. Focus groups were conducted with a) 5 new commers through Express Entry program, b) 6 students studying at various universities in BC and c) 6 partners/parents of primary express entry applicants.

Throughout these discussions, four main topics arose.

1) Stronger Community Ties

The first topic which arose was the need to build stronger connections between individuals from different waves of migration, as well as between ones coming from Albania, Kosovo and ones migrating through countries such as Greece, Italy, etc.

“One area where we need to do more is the mapping of the Albanian community, and unfortunately we haven’t done enough.” Penny, Board Member

2) Activating the Youth

Secondly, the society has struggled through years to engage the youth of the community. This is due to a large variety of issues: the second immigrant generation is well imbedded in the Canadian society, and it is difficult for them to engage with the Albanian community.

“Once they migrate, the trend usually dictates that they don’t focus a lot on preserving their identity and want their children to be well integrated. They think that associating their children with other Albanians will hinder this integration. We ought to be more attractive to youth, as soon we will retire, and we need fresh energies.” Edgar, Parent

3) Professional Networks

The Ethnic Albanian community in BC is a very diverse group and by nature, Albanians are opportunistic people who always seek better education and career advancements. It is estimated that in BC there are roughly 250 businesses (82 identified through this study), mainly in the areas of construction and food catering industry. A business directory not only will promote the businesses, but also the professional collaboration among Albanians in BC. On the other hand, the mentor program will connect well recognized professionals with students and new individuals.

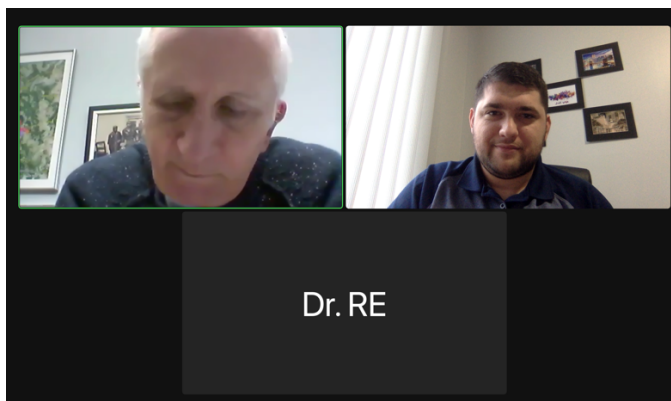
“In my 20 years at UBC as a researcher, I have always wanted to help out, but besides cultural events, there has not been an opportunity for me to help members of the Albanian community” Tim, Researcher

“I came to Canada for my MD studies, and I had no help when I first moved in. I would love to give back to the community I care about. I am happy to assist in providing internship opportunities at my research lab or my clinic to Albanian students.” Dan, MD

4) Cultural Centre

As of now, the society operates from a small office downtown. The office is not sufficient to host large meetings, classrooms, or events. A cultural center would allow the society to expand its array of services offered to the community. Considering other communities in BC (Bosnian, Serbian), the Albanian one lacks a cultural center. This would allow the society to be able to launch the Albanian weekend school and develop additional projects.

“We have attempted many times to open an Albanian Language school, but it has not been sustainable due to not having a stable space, which places a burden on the community and our teachers. A cultural center would allow our community to gather together much often than we do” Sara, Albanian Language Teacher

B. Informational Packages (health education/literacy, education, employment opportunities, as well as settlement information)

Finalized informational packets (available in two languages can be found in from page 16-21). Unfortunately, due to delays in project start, workshops have not taken place. However, they are scheduled to finish by mid 2023.

Note: Informational packages have mainly been adapted from: <https://www.welcomebc.ca/Start-Your-Life-in-B-C/Newcomers-Guides>

C. AlbMentor Mentorship Program

The program was developed through a series of consultations with the EaglesLand Albanian Cultural Society of BC board members and its chair. In addition, individuals from qualitative interviews were selected. More information can be found at: <https://lav.njz.mybluehost.me/>

D. Albanian Business in BC Directory

From the quantitative interview, we were able to identify 80 businesses. A directory has been built and all businesses have been invited to join the platform. More information can be found at: <https://lav.njz.mybluehost.me/>

Major Limitations of the Project

The project has had its limitations caused by COVID 19 pandemic. Due to the last, it was not possible to realize more focus group discussions. Interviews meetings and focus group discussions took place online or in open space facilities by preserving social distancing with the interviewed persons. During the whole evaluation process the directions of the Canadian government against COVID 19 infection have been respected.

In addition, the due to the short time of the project implementations (due to delays in the society's registration delays and contract delays from UBC finance), objective B of this project is not finalized as all workshops have not taken place. We will aim to finish the workshops in mid 2023.

Lastly, the mentors have been identified and we are in the process of placing their photos/contact information in the website as well as the business directory is in the process of being populated.

Future Considerations

I was able to write down some thoughts on the biggest Albanian newspaper in Canada and provided a shot out to the project, along with some recommendations: https://ampress.ca/shqiptaret-ne-kanada-statistika-dhe-disa-mendime-nga-aktivisti-amarildo-ceka/?fbclid=IwAR1-TIA-aP6sb8PfoF6_8KNngPg4SKsPpQ6XhOxQXrDaqJxdmDUM9Sz6DzM

This project has sparked interest in some other societies in other provinces to be able to conduct a Canada wide study of Albanians and be able to build a network of professionals and businesses.

Education

Education in British Columbia comprises public and private primary and secondary schools throughout the province. Public schooling in BC is free. Schooling in British Columbia is divided into two levels: elementary (kindergarten to grade 7) and secondary school (grade 8 to 12). Boards of education (school boards) manage public schools in their communities. School boards plan and deliver programs and services for local students. They must follow the laws and regulations set by the B.C. Ministry of Education.

Registering Your Child in a Public School

Children usually attend the public school closest to their home. To register your child in a public school, contact your school board. Find your school board: bc.ed.gov.bc.ca/schools/bcmap.htm

When you register your child, official documents such as date of birth, resident status in British Columbia, and address, child's immunization record must be provided. Find public schools near you: bc.ed.gov.bc.ca/apps/imcl/imclWeb/Home.do

Early Years Programs for Children Under 5 Years of Age

StrongStart BC programs are for young children. They help children develop language, physical, cognitive (thinking), social, and emotional skills. They also help children get ready to start school. Children can learn through play, stories, music, and art. They can make friends and play with other children. Parents or caregivers take part in the program with their children. The program is for children from birth up to 5 years old. StrongStart BC early learning programs are free.

Learn more about StrongStart BC and find a program near you. gov.bc.ca/gov/content/education-training/early-learning/support/programs/strongstart-bc

Kindergarten to Grade 12

Kindergarten to Grade 7: Elementary school

Children usually start elementary school in the year they turn 5 years old. They usually finish elementary school when they are 11 or 12. The first year of elementary school is called Kindergarten. Most elementary schools teach from Kindergarten to Grade 7. School days start between 8:30 and 9 a.m., and end around 3 p.m.

gov.bc.ca/gov/content/education-training/k-12/support/full-day-kindergarten

Grades 7-12: Middle and Secondary School

After elementary school, students go to middle school and secondary (high) school. Middle school is from Grades 6 to 9. Students in middle school are around 10 to 15 years old. Secondary school is from Grade 8 until Grade 12. Students in secondary school are 13 to 18 years old. Not every school district has middle schools. Districts without a middle school only have elementary school (kindergarten to Grade 7) and secondary school (Grade 8 to 12). After students finish secondary school, they get a graduation certificate (diploma). After secondary school, students can get more education (post-secondary). This includes college, university, and specialized job training (vocational training)

Children with Disabilities and Special Needs

Some children may have a physical or mental condition that makes it difficult to attend regular classes. These children have special needs. British Columbia has programs for children who need more support. Contact your child's school for more information.

English Language Learning (ELL) for Children

Schools will provide English Language Learning (ELL) for all students who need help learning English. Most students get help learning English during regular classes. Some older students take regular classes and ELL classes together. Special programs can help young children learn English. Ask a settlement worker if there is an English Language Learning preschool program in your area. Find a settlement agency near you: <https://www.cic.gc.ca/english/newcomers/services/index.asp>

French Programs

There are 3 kinds of French programs in B.C. public schools.

- Students who speak French as their first language may qualify for the francophone program. Contact the Conseil scolaire francophone de la Colombie-Britannique (School District 93) for more information. Metro Vancouver: 604 214-2600 Toll-free: 1 888 715-2200 <https://www.csf.bc.ca/>
- Students whose first language is not French can enroll in French Immersion. That means French is the only language spoken in their classroom. Math, science, history, and all other subjects are taught in the French language.
- Students in English programs can also take classes to learn French. Classes are taught in English, and French is one of their subjects.

Post-Secondary Education

After completing secondary school, they can apply to go to college, university, some other vocational training (such as a trade), or work. There are 25 public universities, colleges, and institutes in B.C. Public institutions are funded by the provincial government. Students pay tuition (school fees) to attend. There are also more than 300 private institutions in B.C. Private institutions are not funded by the provincial government. List of public post-secondary institutions in BC:

- [British Columbia Institute of Technology](#)
- [Camosun College](#)
- [Capilano University](#)
- [Coast Mountain College](#)
- [College of New Caledonia](#)
- [College of the Rockies](#)
- [Douglas College](#)
- [Emily Carr University of Art and Design](#)
- [Justice Institute of British Columbia](#)
- [Kwantlen Polytechnic University](#)
- [Langara College](#)
- [Nicola Valley Institute of Technology](#)
- [North Island College](#)
- [Northern Lights College](#)
- [Okanagan College](#)
- [Royal Roads University](#)
- [Selkirk College](#)
- [Simon Fraser University](#)
- [Thompson Rivers University](#)
- [University of British Columbia](#)
- [University of Northern British Columbia](#)
- [University of the Fraser Valley](#)
- [University of Victoria](#)
- [Vancouver Community College](#)
- [Vancouver Island University](#)

Private Post-Secondary Schools and Colleges

B.C. has many private post-secondary institutions. These include private universities, colleges, business schools, technical schools, and language schools. Financial aid is available for students at some private institutions: <https://www.privatetraininginstitutions.gov.bc.ca/>

English Learning for Adults

Permanent Residents (PRs) may be eligible to take free English classes in British Columbia. Special pre-school programs can help young children learn English. Elementary and secondary students will learn English at school. Adult immigrants can attend full-time or part-time English classes at a college or public school. These schools may offer free English as a Second Language (ESL) classes or charge fees for classes. The Government of British Columbia may help pay the fees for students with low incomes. Settlement agencies, community groups and churches may provide free or low-cost English classes in some areas. Many private English schools and private tutors also teach English, but they may be more expensive than classes in public schools and colleges. For more information:

- [NewToBC: Immigrant and Refugee Programs and Services](#)
- [Immigration, Refugees and Citizenship Canada: Improving Your English and French](#)
- [Government of British Columbia: Learn English](#)

Financing

The Government of British Columbia lends money to many students who need financial help. Some students with low incomes may get help to pay their fees and some of their living expenses. To get this help, students must have lived in British Columbia for 12 months before their program starts. Most post-secondary institutions offer a wide range of scholarships and financial assistance programs to help students meet their financial needs. Contact counsellors at your high school or post-secondary institution for more information and support.

For more information:

- [Government of British Columbia: Provincial Scholarships Program Information for Students](#)
- [StudentAidBC](#)
- [CanLearn: Student Loans and Grants](#)
- [Scholarships Canada](#)

Eagles Land
Albanian Society of BC

Arsimi në British Columbia përfshin shkolla fillore dhe të mesme publike dhe private në të gjithë provincën. Shkollimi publik në BC është falas. Shkollimi në British Columbia ndahet në dy nivele: fillor (kopshti deri në klasën e 7-të) dhe shkolla e mesme (klasa 8 deri në 12). Bordet e arsimit (bordet e shkollave) menaxhojnë shkollat publike në komunitetet e tyre. Bordet e shkollave planifikojnë dhe ofrojnë programe dhe shërbime për nxënësit vendas. Ata duhet të ndjekin ligjet dhe rregulloret e përcaktuara nga B.C. Ministria e Arsimit.

Regjistrimi i fëmijës suaj në një shkollë publike

Fëmijët zakonisht ndjekin shkollën publike më afër shtëpisë së tyre. Për të regjistruar fëmijën tuaj në një shkollë publike, kontaktoni bordin tuaj të shkollës. Gjeni bordin e shkollës suaj: bc.ed.gov.bc.ca/schools/bcmap.htm

Kur regjistroni fëmijën tuaj, duhet të sigurohen dokumente zyrtare si data e lindjes, statusi i rezidentit në British Columbia dhe adresa, të dhënat e imunitetit të fëmijës. Gjeni shkollat publike pranë jush: bc.ed.gov.bc.ca/apps/imcl/imclWeb/Home.do

Programet e viteve të hershme për fëmijët nën 5 vjeç

Programet StrongStart BC janë për fëmijët e vegjël. Ato i ndihmojnë fëmijët të zhvillojnë aftësitë gjuhësore, fizike, njohëse (të menduarit), sociale dhe emocionale. Ato gjithashtu ndihmojnë fëmijët të përgatiten për të filluar shkollën. Fëmijët mund të mësojnë përmes lojës, tregimeve, muzikës dhe artit. Ata mund të bëjnë miq dhe të luajnë me fëmijë të tjerë. Prindërit ose kujdestarët marrin pjesë në program me fëmijët e tyre. Programi është për fëmijë nga lindja deri në 5 vjeç. Programet e mësimi të hershëm të StrongStart BC janë falas.

Mësoni më shumë rreth StrongStart BC dhe gjeni një program pranë jush. gov.bc.ca/gov/content/education-training/early-learning/support/programs/strongstart-bc

Kopshti i fëmijëve deri në klasën e 12-të

Kopshti deri në klasën e 7-të: Shkolla fillore

Fëmijët zakonisht fillojnë shkollën fillore në vitin kur mbushin 5 vjeç. Zakonisht ata e mbarojnë shkollën fillore kur janë 11 ose 12. Viti i parë i shkollës fillore quhet Kopsht. Shumica e shkollave fillore japin mësim nga kopshti deri në klasën e 7-të. Ditët e shkollës fillojnë nga ora 8:30 deri në 9 të mëngjesit dhe mbarojnë rreth orës 15:00.

gov.bc.ca/gov/content/education-training/k-12/support/full-day-kindergarten

Klasat 7-12: Shkolla 9-vjeçare dhe e mesme

Pas shkollës fillore, nxënësit shkojnë në shkollën e mesme dhe të mesme (të mesme). Shkolla e mesme është nga klasa 6 deri në 9. Nxënësit në shkollën e mesme janë rreth 10 deri në 15 vjeç. Shkolla e mesme është nga klasa e 8-të deri në klasën e 12-të. Nxënësit në shkollën e mesme janë të moshës 13 deri në 18 vjeç. Jo çdo distrikt shkollor ka shkolla të mesme. Rrëthet pa shkollë të mesme kanë vetëm shkollën fillore (kopshti deri në klasën e 7-të) dhe shkollën e mesme (klasa 8 deri në 12). Pas përfundimit të shkollës së mesme, nxënësit marrin një certifikatë diplomimi (diplomë). Pas shkollës së mesme, studentët mund të marrin më shumë arsim (pas të mesëm). Kjo përfshin kolegjin, universitetin dhe trajnimin e specializuar për punë (trajnim profesional)

Fëmijët me Aftësi të Kufizuara dhe Nevoja të Veçanta

Disa fëmijë mund të kenë një gjendje fizike ose mendore që e bën të vështirë ndjekjen e klasave të rregullta. Këta fëmijë kanë nevojë të veçanta. British Columbia ka programe për fëmijët që kanë nevojë për më shumë mbështetje. Kontaktoni shkollën e fëmijës suaj për më shumë informacion.

Mësimi i Gjuhës Angleze (ELL) për Fëmijë

Shkollat do të ofrojnë mësim të gjuhës angleze (ELL) për të gjithë studentët që kanë nevojë për ndihmë për të mësuar anglisht. Shumica e studentëve marrin ndihmë për të mësuar anglisht gjatë orëve të rregullta. Disa studentë më të vjetër marrin mësim të rregullta dhe klasa ELL së bashku. Programet speciale mund t'i ndihmojnë fëmijët e vegjël të mësojnë anglisht. Pyetni një punonjës të vendbanimit nëse ka një program parashkollor për mësimin e gjuhës angleze në zonën tuaj. Gjeni një agjenci zgjidhesh pranë jush: <https://www.cic.gc.ca/english/newcomers/services/index.asp>

Programet e Gjuhës Frënge

Ekzistojnë 3 lloje të programeve franceze në B.C. shkollat publike.

- Studentët që flasin frëngjisht si gjuhën e tyre të parë mund të kualifikohen për programin frankofon. Kontaktoni Conseil scolaire francophone de la Colombie-Britannique (School District 93) për më shumë informacion. Metro Vancouver: 604 214-2600 Pa pagesë: 1 888 715-2200 <https://www.csf.bc.ca/>
- Studentët, gjuha e parë e të cilëve nuk është frëngjishtja, mund të regjistrohen në French Immersion. Kjo do të thotë se frëngjishtja është gjuha e vetme që flitet në klasën e tyre. Matematika, shkenca, historia dhe të gjitha lëndët e tjera mësohen në gjuhën frënge.
- Studentët në programet e anglishtes mund të ndjekin edhe mësim për të mësuar frëngjisht. Klasat zhvillohen në anglisht dhe frëngjishtja është një nga lëndët e tyre.

Arsimi i Lartë

Pas përfundimit të shkollës së mesme, ata mund të aplikojnë për të shkuar në kolegje, universitet, ndonjë trajnim tjetër profesional (siç është një profesion) ose punë. Ka 25 universitete, koleje dhe institute publike në B.C. Institucionet publike financohen nga qeveria provinciale. Studentët paguajnë shkollimin (tarifat e shkollës) për të ndjekur. Ka gjithashtu më shumë se 300 institucione private në B.C. Institucionet private nuk financohen nga qeveria provinciale. Lista e institucioneve post- të mesme publike në BC:

- [British Columbia Institute of Technology](#)
- [Camosun College](#)
- [Capilano University](#)
- [Coast Mountain College](#)
- [College of New Caledonia](#)
- [College of the Rockies](#)
- [Douglas College](#)
- [Emily Carr University of Art and Design](#)
- [Justice Institute of British Columbia](#)
- [Kwantlen Polytechnic University](#)
- [Langara College](#)
- [Nicola Valley Institute of Technology](#)
- [North Island College](#)
- [Northern Lights College](#)
- [Okanagan College](#)
- [Royal Roads University](#)
- [Selkirk College](#)
- [Simon Fraser University](#)
- [Thompson Rivers University](#)
- [University of British Columbia](#)
- [University of Northern British Columbia](#)
- [University of the Fraser Valley](#)
- [University of Victoria](#)
- [Vancouver Community College](#)
- [Vancouver Island University](#)

Shkollat dhe Kolegjet Private të Arsimit të Lartë

B.C. ka shumë institucione private post-sekondare. Këtu përfshihen universitetet private, kolegjet, shkollat e biznesit, shkollat teknike dhe shkollat e gjuhës. Ndiha financiare është në dispozicion për studentët në disa institucione private: <https://www.privatetraininginstitutions.gov.bc.ca/>

Mësimi i Anglishtes për të Rritur

Permanent Residents (PR) mund të kenë të drejtë të ndjekin kurse falas të anglishtes në British Columbia. Programet e veçanta parashkollor mund t'i ndihmojnë fëmijët e vegjël të mësojnë anglisht. Nxënësit e shkollës fillore dhe të mesme do të mësojnë anglisht në shkollë. Emigrantët e rritur mund të ndjekin kurse të anglishtes me kohë të plotë ose të pjesshme në një kolegje ose shkollë publike. Këto shkolla mund të ofrojnë kurse falas të anglishtes si gjuhë e dytë (ESL) ose të paguajnë tarifa për klasat. Qeveria e Kolumbisë Britanike mund të ndihmojë në pagesën e tarifave për studentët me të ardhura të ulëta. Agjencitë e vendbanimeve, grupet e komunitetit dhe kishat mund të ofrojnë kurse angleze falas ose me kosto të ulët në disa zona. Shumë shkolla private angleze dhe mësues privatë gjithashtu japin anglisht, por ato mund të jenë më të shtrenjta se orët në shkollat dhe kolegjet publike.

Për më shumë informacion:

- [NewToBC: Immigrant and Refugee Programs and Services](#)
- [Immigration, Refugees and Citizenship Canada: Improving Your English and French](#)
- [Government of British Columbia: Learn English](#)

Financimi

Qeveria e British Columbia u jep hua shumë studentëve që kanë nevojë për ndihmë financiare. Disa studentë me të ardhura të ulëta mund të marrin ndihmë për të paguar tarifat dhe disa nga shpenzimet e tyre të jetesës. Për të marrë këtë ndihmë, studentët duhet të kenë jetuar në British Columbia për 12 muaj përpara se të fillojë programi i tyre. Shumica e institucioneve post-sekondare ofrojnë një gamë të gjerë të bursave dhe programeve të ndihmës financiare për të ndihmuar studentët të plotësojnë nevojat e tyre financiare. Kontaktoni këshilltarët në shkollën tuaj të mesme ose institucionin pas të mesëm për më shumë informacion dhe mbështetje.

Për më shumë informacion:

- [Government of British Columbia: Provincial Scholarships Program Information for Students](#)
- [StudentAidBC](#)
- [CanLearn: Student Loans and Grants](#)
- [Scholarships Canada](#)

B.C.'s publicly-funded health care system ensures that all eligible B.C. residents have access to medically necessary health care services through the Medical Services Plan and to eligible prescription medications, medical supplies, and pharmacy services through the PharmaCare program.

Medical Services Plan (MSP)

The Government of B.C. health plan is called the Medical Services Plan (MSP). It pays for basic, medically required health services. These include some doctor visits, medical tests, and treatments. Not all health costs are covered by MSP. For example, you have to pay for dentists, optometrists, and physiotherapists yourself. MSP is for:

- B.C. residents who are Canadian citizens or permanent residents
- B.C. residents who are government-assisted refugees
- international students with study permits
- some people with work permits for 6 months or more

Find out if you are eligible for MSP.

gov.bc.ca/gov/content/health/health-drug-coverage/msp/bc-residents/eligibility-and-enrolment

Registering for MSP

All residents of B.C. must be registered with MSP. You need to apply to register for MSP. On your application, make sure you write your name exactly as it appears on other official documents. You should register for MSP as soon as you arrive in B.C. You may have to wait for up to 3 months for your application to be processed. If you do not have MSP, you should buy private medical insurance. If you need medical care in B.C. and you do not have MSP or private medical insurance, you will have to pay all medical costs yourself. These costs can be very high. For more information and to register for MSP, contact Health Insurance BC.

Vancouver Area: 604 683-7151

Toll-free: 1 800 663-7100

gov.bc.ca – Search for “MSP for residents”

Supplementary Benefits

If your income is low, you may be eligible for Supplementary Benefits. MSP Supplementary Benefits will pay part of some medical services. These include:

- acupuncture
- chiropractic treatments
- massage therapy
- naturopathy
- physical therapy
- non-surgical podiatry

You may qualify for Supplementary Benefits if you have lived in Canada for the last 12 months (one year) as a Canadian citizen or permanent resident.

To apply, fill out an application form and send it to Health Insurance BC. gov.bc.ca/MSP/supplementary_benefits

International Student Health Fee

International students must pay a monthly health care fee. This fee is for:

- international students in kindergarten to Grade 12
 - international post-secondary students with study permits who are enrolled in MSP
- gov.bc.ca – Search for “Health fee international students”

Get your BC Services Card

You will need a BC Services Card to access health care services. gov.bc.ca/gov/content/governments/government-id/bc-services-card

Follow these steps to get your BC Services Card.

1. Apply for MSP

Complete and send the BC MSP enrolment form. gov.bc.ca/mspbcreresidentforms

You can also apply online. gov.bc.ca/MSP/applyforhealthcare

2. Visit an ICBC driver licensing office.

After you send your documents and enrolment form, you will receive a letter in the mail. Take the letter to an ICBC driver licensing office. You will also need to take 2 pieces of identification.

Find out what kind of identification you will need. icbc.com – Search for “Service card accepted ID”

Find an ICBC office near you. icbc.com/locators

Private insurance

MSP does not cover all medical costs. For example, MSP does not cover dental care. If you want coverage for more medical costs, you can buy insurance from a private company. gov.bc.ca – Search for “MSP not covered”

Some of the services not covered by MSP will have to be paid for by you when you arrive for your visit. Ask for the receipt and send it to your insurance company. They will send you some or all of the money you paid. Other offices will send the bill directly to your insurance company. This is called “direct billing.” Ask questions and make sure you understand how the bill will be paid.

Out-of-province coverage

If you visit another province in Canada, you may want to buy extra health insurance. Check with Health Insurance BC to see if you will need extra coverage.

Vancouver area: 604 683-7151

Toll-free: 1 800 663-7100

gov.bc.ca – Search for “MSP benefits outside BC”

Medical emergencies

If you have a serious accident, are seriously injured, or suddenly get very sick, you can go to the hospital emergency department. Many emergency departments are open 24 hours a day, 7 days a week. If you use prescription medicine, bring it with you. The doctor needs to know what medicine you take. People who do not speak English should try to bring someone to help translate. If you have MSP coverage, you do not have to pay for hospital costs

Language assistance

The Provincial Language Service has interpretation services. You cannot book this service yourself. Ask your doctor, nurse, or midwife (someone who helps deliver babies) to call the Provincial Language Service to book an interpreter for you.

- HealthLink BC 8-1-1 offers health information and advice in more than 130 languages.
- HealthLinkBC.ca – Click “Other Languages” in the top menu

Buying medicine

There are some medicines you can buy only if you have a prescription. Prescriptions must be written by a doctor or another medical person (like a midwife or nurse practitioner). You can buy prescription drugs at a pharmacy (drug store). Some grocery stores have pharmacies. When you go to a pharmacy, take your prescription with you. The pharmacist tells the pharmacist which drug, and how much, you need. The pharmacist will explain how often and for how long you must take the medicine (for example, 2 times a day for 1 week).

You can buy some medicines without a prescription. These are called non-prescription or over-the-counter (OTC) drugs. These are usually for less serious problems, such as a headache, a cold, or allergies. If you have a question about over-the-counter drugs, ask the pharmacist. You can also call HealthLink BC at 8-1-1 and ask to speak to a pharmacist.

Dentist

Dentists and dental hygienists take care of your teeth. To find a dentist, ask friends or settlement workers. You can also visit the BC Dental Association website. yourdentalhealth.ca/visiting-your-dentist/find-a-dentist

MSP will not pay for dental services in a dentist's office. If you need dental surgery, you will be sent to a hospital and MSP will cover the cost. Some employers have dental benefits for employees. If you have employer dental coverage, it may pay part of your cost for treatment in a dentist's office.

Eye exams and eyeglasses

Eye doctors are called optometrists. They can work in their own office, or in a store that sells glasses. MSP covers part of the cost of full eye exams. MSP pays for 1 routine eye exam by an optometrist every 2 years for

- children and youth 18 years and younger
- adults 65 years and older

MSP will also pay for eye exams if you have a medical need. Some employers have benefit plans for employees. Ask at your work if there is a benefit plan.

Shëndetësi

Sistemi i kujdesit shëndetësor i financuar nga publiku i B.C. siguron që të gjithë të kualifikuarit B.C. banorët kanë akses në shërbimet e kujdesit shëndetësor të nevojshëm nga pikëpamja mjekësore përmes Planit të Shërbimeve Mjekësore dhe në medikamentet e pranueshme me recetë, furnizimet mjekësore dhe shërbimet e farmacistë përmes programit PharmaCare.

Plani i Shërbimeve Mjekësore (MSP)

Plani shëndetësor i Qeverisë së B.C. quhet Plani i Shërbimeve Mjekësore (MSP). Ai paguan për shërbimet shëndetësore bazë, të nevojshme mjekësore. Këto përfshijnë disa vizita te mjeku, teste mjekësore dhe trajtime. Jo të gjitha shpenzimet shëndetësore mbulohe nga MSP. Për shembull, ju duhet të paguani vetë për dentistët, optometristët dhe fizioterapistët. MSP është për:

- banorët që janë shtetas kanadezë ose banorë të përhershëm
- banorët që janë refugjatë të asistuar nga qeveria
- studentë ndërkombëtarë me leje studimi
- disa njerëz me leje pune për 6 muaj ose më shumë

Zbuloni nëse keni të drejtë për MSP.

gov.bc.ca/gov/content/health/health-drug-coverage/msp/bc-residents/eligibility-and-enrolment

Regjistrimi për MSP

All residents of B.C. must be registered with MSP. You need to apply to register for MSP. On your application, make sure you write your name exactly as it appears on other official documents. You should register for MSP as soon as you arrive in B.C. You may have to wait for up to 3 months for your application to be processed. If you do not have MSP, you should buy private medical insurance. If you need medical care in B.C. and you do not have MSP or private medical insurance, you will have to pay all medical costs yourself. These costs can be very high. For more information and to register for MSP, contact Health Insurance BC.
Vancouver Area: 604 683-7151
Toll-free: 1 800 663-7100
gov.bc.ca – Kërko për "MSP për shtetasit"

Përfitimet Suplementare

Nëse të ardhurat tuaja janë të ulëta, mund të keni të drejtë për përfitime suplementare. Përfitimet Suplementare të MSP-së do të paguajnë një pjesë të disa shërbimeve mjekësore. Kjo përfshin:

- akupunkturë
- trajtimet kiropraktike
- terapi masazhi
- naturopati
- Terapi fizike
- podiatri jokiturgjikale

Ju mund të kualifikoheni për përfitime shtesë nëse keni jetuar në Kanada për 12 muajt e fundit (një vit) si qytetar kanadez ose banor i përhershëm.

Për të aplikuar, plotësoni një formular aplikimi dhe dërgojeni te Sigurimi Shëndetësor BC.gov.bc.ca/MSP/supplementary_benefits

Tarifa Shëndetësore për Studentët Ndërkombëtar

Studentët ndërkombëtarë duhet të paguajnë një tarifë mujore të kujdesit shëndetësor. Kjo tarifë është për:

- studentë ndërkombëtarë në kopësht deri në klasën e 12-të
- studentë ndërkombëtarë në studimin post-sekondar me leje studimi të cilët janë të regjistruar në MSP gov.bc.ca – Kërko për "Tarifa Shëndetësore për Studentët Ndërkombëtar"

Merrni kartën tuaj të shërbimeve

Do t'ju duhet një Kartë e Shërbimeve për të marrë shërbimet e kujdesit shëndetësor. gov.bc.ca/gov/content/governments/government-id/bc-services-card

Ndiqu këto hapa për të marrë kartën tuaj të shërbimeve.

1. Aplikoni për MSP

Plotësoni dhe dërgoni formularin e regjistrimit të BC MSP.

gov.bc.ca/mspbcreresidentforms

Mund të aplikoni edhe online. gov.bc.ca/MSP/applyforhealthcare

2. Vizitoni një zyrë të licensimit ICBC.

Pasi të dërgoni dokumentet dhe formularin e regjistrimit, do të merrni një letër me postë. Merrni letërën në një zyrë licence të ICBC. Do t'ju duhet gjithashtu të merrni 2 dokumente identifikimi.

Zbuloni se çfarë lloj identifikimi do t'ju duhet. icbc.com – Kërkon për "ID e pranuar për kartën e shërbimit"

Gjeni një zyrë të ICBC pranë jush. icbc.com/locators

Siguracioni privat

MSP nuk i mbulon të gjitha shpenzimet mjekësore. Për shembull, MSP nuk mbulon kujdesin dentar. Nëse dëshironi mbulim për më shumë kosto mjekësore, mund të blini sigurime nga një kompani private. gov.bc.ca - Kërko për "MSP not covered"

Disa nga shërbimet që nuk mbulohe nga MSP do të duhet të paguhen nga ju kur të mbërrini për vizitën tuaj. Kërkon faturën dhe dërgojeni në kompaninë tuaj të sigurimit. Ata do t'ju dërgojnë disa ose të gjitha paratë që keni paguar. Zyrat e tjera do ta dërgojnë faturën direkt në kompaninë tuaj të sigurimit. Kjo quhet "faturim direkt". Bëni pyetje dhe sigurohuni që e kuptoni se si do të paguhet fatura.

Mbulimi nëse vini nga jashtë provincës

Nëse vizitoni një provincë tjetër në Kanada, mund të dëshironi të blini sigurim shëndetësor shtesë. Kontrolloni me Health Insurance BC për të parë nëse do t'ju duhet mbulim shtesë.

Vancouver : 604 683-7151

Pa pagesë: 1 800 663-7100

gov.bc.ca – Kërko për "MSP benefits outside BC"

Urgjencat mjekësore

Nëse keni një aksident të rëndë, jeni plagosur rëndë ose papritmas sëmurëni shumë, mund të shkoni në departamentin e urgjencës së spitalit. Shumë departamente të urgjencës janë të hapura 24 orë në ditë, 7 ditë në javë. Nëse përdorni ilaçe me recetë, sillni me vete. Mjeku duhet të dijë se çfarë ilaçi merrni. Njerëzit që nuk flasin anglisht duhet të përpiqen të sjellin dikë për të ndihmuar në përkthimin. Nëse keni mbulim MSP, nuk keni nevojë të paguani për shpenzimet e spitalit

Ndihmë gjuhësore

Shërbimi i Gjuhës Provinciale ka shërbime përkthimi. Ju nuk mund ta rezervoni vetë këtë shërbim. Kërkojini mjekut, infermieres ose mamisë suaj (dikush që ndihmon në lindjen e foshnjave) të telefonojë Shërbimin e Gjuhës Provinciale për të rezervuar një përkthyes për ju.

- HealthLink BC 8-1-1 ofron informacion dhe këshilla shëndetësore në më shumë se 130 gjuhë.
- HealthLinkBC.ca – Kliko "Other Languages" në menunë e sipërme

Blerja e ilaçeve

Ka disa ilaçe që mund t'i blini vetëm nëse keni një recetë. Recetat duhet të shkruhen nga një mjek ose një person tjetër mjekësor (si një mami ose infermiere). Ju mund të blini barna me recetë në një farmaci (barnatore). Disa dyqane ushqimore kanë farmaci. Kur shkoni në një farmaci, merrni me vete recetën tuaj. Receta i tregon farmacistit se cilin bar dhe sa ju nevojitet. Farmacisti do të shpjegojë sa shpesh dhe për sa kohë duhet ta merrni ilaçin (për shembull, 2 herë në ditë për 1 javë).

Ju mund të blini disa ilaçe pa recetë. Këto quhen barna pa recetë ose pa recetë (OTC). Këto janë zakonisht për probleme më pak serioze, si dhimbja e kokës, ftohja ose alergjitë. Nëse keni pyetje në lidhje me barnat pa recetë, pyesni farmacistin. Ju gjithashtu mund të telefononi HealthLink BC në 8-1-1 dhe të kërkonit të flisni me një farmacist.

Dentist

Dentistët dhe higjienistët dentarë kujdesen për dhëmbët tuaj. Për të gjetur një dentist, pyesni miqtë ose punëtorët e vendbanimeve. Ju gjithashtu mund të vizitoni faqen e internetit të BC Dental Association. yourdentalhealth.ca/visiting-your-dentist/find-a-dentist

MSP nuk do të paguajë për shërbimet dentare në zyrën e një dentisti. Nëse keni nevojë për kirurgji dentare, do të dërgoheni në spital dhe MSP do të mbulojë koston. Disa punëdhënës kanë përfitime dentare për punonjësit. Nëse keni mbulim dentar nga punëdhënësi, ai mund të paguajë një pjesë të koston suaj për trajtimin në zyrën e një dentisti.

Ekzaminimet e syve dhe syzet

Mjekët e syrit quhen optometristë. Ata mund të punojnë në zyrën e tyre, ose në një dyqan që shet syze. MSP mbulon një pjesë të koston së ekzaminimeve të plota të syrit. MSP paguan për 1 ekzaminim rutinë të syrit nga një optometrist çdo 2 vjet

- fëmijët dhe të rinjtë 18 vjeç e lart
- të rriturit 65 vjeç e lart

MSP do të paguajë gjithashtu për ekzaminimet e syve nëse keni nevojë mjekësore. Disa punëdhënës kanë plane përfitim për punonjësit. Pyetni në punën tuaj nëse ka një plan përfitim.

Employment

The law in B.C. sets standards for payment, compensation and working conditions in most workplaces. The standards promote open communication, fair treatment and work-life balance for employees.

Social Insurance Number

You will need a Social Insurance Number (SIN) to work in Canada. You also need a SIN to use government programs and benefits. Contact the Government of Canada to learn how to apply for your SIN and what documents you will need to apply. Canada.ca/social-insurance-number Toll-free: 1 866 274-6627. Your SIN is confidential (private). It has important information about you. Learn how to protect your SIN. esdc.gc.ca/en/sin/protect.page

Where to look for a job

WorkBC is part of the government of B.C. You can visit the website to search for jobs and learn about different careers. You can also learn about B.C.'s economy, industries, and job market. You can get information about employment services and job training programs available to you. WorkBC.ca
There are many resources for newcomers to B.C. workbc.ca/Resources-for/New-to-B-C.aspx

Services for skilled immigrants

You may be able to use your skills, experience, education, and credentials to work in Canada. The Skilled Immigrant InfoCentre can help you find information about specific jobs. They can tell you about different career opportunities in your field (industry). They also support immigrants starting a business. You can find information online or visit in person.

The office is in the Vancouver Public Library. 350 West Georgia Street, Vancouver pwp.vpl.ca

Career Paths for Skilled Immigrants helps professionals use their skills, training, and foreign qualifications for work in B.C. They can help you get jobs that match your experience and background.

They also offer:

- job-related language training
- career planning and coaching
- assessment (checking) of credentials and experience
- communication with regulatory authorities
- referrals to employers and mentors
- financial help to pay for professional training or licenses

Canadian work experience opportunities – for example, through work-study programs or temporary jobs if your occupation is not practised in B.C. or your qualifications are not recognized in B.C., Career Paths for Skilled Immigrants can help you find other options. WelcomeBC.ca – Search for “Career Paths for Skilled Immigrants”

Getting certified to work in B.C.

Some jobs in B.C. are regulated. This means people need special education and training to do these jobs, and they need to prove that they have the required skills and training. This is called certification. If you want to work in a regulated job, you will need to show that the education you received meets the requirements in Canada. You will need to have your certification checked, and you may need to get more education or training to work here.

Do I need to get certified?

If any of these apply to you, you must find out if you need to be certified for work in B.C.:

- went to university
- went to college
- had an apprenticeship
- completed a certificate, diploma, or degree related to your work
- registered to use a title (for example, Doctor or Professor)
- needed a licence, registration or certification for your past work

Find out if you need to be certified to do your job

1. Go to jobbank.gc.ca
2. Click “Career Planning”, then click “Job Profiles”
3. Type the name of your job / career. You will see a list of jobs. Choose the job name that is most like yours.
4. Next, choose the area: “Province of British Columbia”. Click “Search”.
5. Under a job's name, click “Requirements”. Read the information about “Professional certification and licensing”. You may see a link called “Regulatory body” (also called Regulatory Authority). This is the office that makes the certification rules. Click the link to find information about getting certified.
6. The Job Bank will say if your occupation is regulated in B.C.

Joining a union

A union is a group of employees who work together to talk to the employer. Unions may ask for better wages, benefits, working conditions, and more. Unions help workers solve problems with employers. They also help when the employer breaks the law or breaks a contract. Unions must be certified to operate in a workplace. That means all the workers have voted to support the union. Workers pay dues (money) to be part of the union. Union dues are automatically deducted (taken from) your pay cheques.

All employees have the legal right to join a union. In some jobs, you must join the union to get hired. If you are in a union and you have a problem with your employer, talk to your union. A person from the union will work with you and speak to the employer about your situation.

For more information about unions, contact the BC Federation of Labour. Greater Vancouver: 604 430-1421 bcfed.ca

Laws about working

The Employment Standards Act is a law to protect workers in British Columbia. Employers must follow this law. For example, the law says employers must allow workers to take a 30-minute unpaid meal break within 5 hours of starting work. The law also says that if you quit your job, your employer must pay you within 6 days for all the hours you worked. Other laws protect workers' rights for other things, such as overtime pay (higher pay for extra work) and leave (time off work with pay). The Employment Standards Act applies to full-time, part-time, and casual workers.

Being fired

An employer cannot fire (dismiss) a worker for no reason. Employers must give the worker written notice (letter or email) before the job ends. If the employer does not give written notice, they need to give compensation (extra pay). The employer may also have to give both written notice and compensation. There are rules about compensation and written notice. • If a person has worked for an employer for less than 3 months, the employer does not need to give written notice or compensation.

The first 3 months of work are often called the “probationary period”.

- If the person has been at the job for more than 3 months, the employer must give 1 week's notice or 1 week's pay.
- If the person has been at the job for a year, the employer must give 2 weeks' notice or 2 weeks' pay.
- After 3 years, the employer must give 3 weeks' notice or 3 weeks' pay.
- The amount of written notice or pay increases with each year a worker stays in the job. The maximum is 8 weeks' notice or pay after 8 years of work.

Being laid off

If an employer doesn't have any work available, they may need to fire a worker. This may happen even if the worker did nothing wrong. A worker who is fired because the company has no work is “laid off”. Employers laying off workers must follow the same rules. They must give written notice and / or compensation. Sometimes there can be a temporary layoff.

The employer must show:

- the worker was told about the temporary layoff when they were hired,
- the layoff is part of the industry the worker's industry (for example, seasonal work like logging or fruit picking),
- the worker agrees to the temporary layoff.

Starting your own business

There are many rules and laws for people who have a business. For example, the Employment Standards Act tells you how to treat people who work for you. Businesses must register with the government. You must follow strict rules for managing money. You must report what you earn and what you spend. In many business sectors, you may need to get special government licences and to follow special rules

There are programs that can help you.

Small Business BC provides information to help you start or grow a business. You can learn about finance, sales, marketing, imports, exports, regulations, government help, and training.

WorkBC's Self-Employment Services can help you develop your skills and start your own business. Services for eligible participants include:

- business plan development
- self-employment orientation and assessment workshop
- entrepreneurial workshops
- coaching and mentoring
- business launch and implementation

Punësimi

Ligji në B.C. përcakton standardet për pagesën, kompensimin dhe kushtet e punës në shumicën e vendeve të punës. Standardet promovojnë komunikim të hapur, trajtim të drejtë dhe ekuilibër punë-jetë për punonjësit.

Numri i Sigurimeve Shoqërore

Për të punuar në Kanada do t'ju duhet një Numër i Sigurimeve Shoqërore (SIN). Ju gjithashtu duhet një SIN për të përdorur programet dhe përfitimet qeveritare. Kontaktoni Qeverinë e Kanadasë për të mësuar se si të aplikoni për SIN tuaj dhe cilat dokumente do t'ju nevojiten për të aplikuar. Canada.ca/social-insurance-number Pa pagesë: 1 866 274-6627. SIN-i juaj është konfidencial (privat) dhe ka informacione të rëndësishme për ju. Mësoni si ta mbronni SIN-in tuaj. esdc.gc.ca/en/sin/protect.page

Ku të kërkonte për punë

WorkBC është pjesë e qeverisë së B.C. Ju mund të vizitoni faqen e internetit për të kërkuar punë dhe për të mësuar për karriera të ndryshme. Ju gjithashtu mund të mësoni të ndryshme karriere në fushën tuaj (industri). Ata gjithashtu mbështesin emigrantët që lidhje me shërbimet e punësimit dhe programet e trajnimit të punës në dispozicion për ju. WorkBC.ca

Ka shumë burime për të ardhurit në B.C. workbc.ca/Resources-for/New-to-B-C.aspx

Shërbime për emigrantë të kualifikuar

Ju mund të jeni në gjendje të përdorni aftësitë, përvojën, arsimin dhe kredencialet tuaja për të punuar në Kanada. Qendra Informativë e Imigrantëve të kualifikuar mund t'ju ndihmojë të gjeni informacione për punë specifike. Ata mund t'ju tregojnë për mundësi të ndryshme karriere në fushën tuaj (industri). Ata gjithashtu mbështesin emigrantët që fillojnë një biznes. Ju mund të gjeni informacion në internet ose ta vizitoni personalisht. Zyra është në Bibliotekën Publike të Vankuverit. 350 West Georgia Street, Vancouver pwp.vpl.ca

Rrugët e Karrierës për Emigrantët e Aftë i ndihmon profesionistët të përdorin aftësitë, trajnimin dhe kualifikimet e tyre të huaja për punë në B.C. Ata mund t'ju ndihmojnë të gjeni punë që përputhen me përvojën dhe sfondin tuaj. Ata gjithashtu ofrojnë:

- trajnime gjuhësore në lidhje me punën
- planifikimi dhe trainimi i karrierës
- vlerësimi (kontrolli) i kredencialeve dhe përvojës
- komunikimi me autoritetet rregullatore
- referime për punëdhënësit dhe mentorët
- ndihmë financiare për të paguar trajnimin profesional ose licencat

Mundësitë e përvojës kanadeze të punës - për shembull, përmes programeve të studimit të punës ose punëve të përkohshme Nëse profesioni juaj nuk praktikohet në B.C. ose kualifikimet tuaja nuk njihen në B.C., Rrugët e Karrierës për Emigrantët e Aftë mund t'ju ndihmojnë të gjeni opsione të tjera. WelcomeBC.ca - Kërko për "Career Paths for Skilled Immigrants"

Marrja e certifikatës për të punuar në B.C.

Disa vende pune në B.C. janë të rregulluara. Kjo do të thotë se njerëzit kanë nevojë për arsimim dhe trajnim special për të kryer këto punë dhe ata duhet të dëshmojnë se kanë aftësitë dhe trajnimin e kërkuar. Ky quhet certifikim. Nëse dëshironi të punoni në një punë të rregulluar, do t'ju duhet të tregoni se arsimi që keni marrë plotëson kërkesat në Kanada. Do t'ju duhet të kontrolloni certifikimin tuaj dhe mund t'ju duhet të merrni më shumë arsim ose trajnim për të punuar këtu.

A duhet të çertifikohem?

Nëse ndonjë nga këto vlen për ju, duhet të zbuloni nëse keni nevojë të certifikoheni për punë në B.C.:

- shkuat në universitet
- shkuat në kolegji
- kishte një praktikë
- keni përfunduar një certifikatë, diplomë ose diplomë në lidhje me punën tuaj
- i regjistruar për të përdorur një titull (për shembull, Doktor ose Profesor)
- kishte nevojë për një licencë, regjistrim ose vërtetim për punën tuaj të kaluar

Zbuloni nëse duhet të certifikoheni për të kryer punën tuaj

1. Shkoni te jobbank.gc.ca
2. Klikoni "Planifikimi i karrierës", më pas kliko "Profilin e punës"
3. Shkruani emrin e punës / karrierës suaj. Do të shihni një listë të punëve. Zgjidhni emrin e punës që është më i ngjashëm me ju.
4. Më pas, zgjidhni zonën: "Provincia e British Columbia". Klikoni "Kërko".
5. Nën emrin e një pune, klikoni "Kërkesat". Lexoni informacionin rreth "Çertifikimit dhe licensimit profesional". Ju mund të shihni një lidhje të quajtur "Organ Rregullator" (i quajtur edhe Autoriteti Rregullator). Kjo është zyra që bën rregullat e certifikimit. Klikoni lidhjen për të gjetur informacione në lidhje me marrjen e certifikimit.
6. Banka e Punës do të thotë nëse profesioni juaj është i rregulluar në B.C.

Anëtarësimi në një sindikatë

Sindikata është një grup punonjësish që punojnë së bashku për të biseduar me punëdhënësin. Sindikatat mund të kërkojnë paga më të mira, përfitime, kushte pune dhe më shumë. Sindikatat ndihmojnë punëtorët të zgjidhin problemet me punëdhënësit. Ata ndihmojnë gjithashtu kur punëdhënësi shkel ligjin ose prish një kontratë. Sindikatat duhet të jenë të certifikuar për të vepruar në një vend pune. Kjo do të thotë që të gjithë punëtorët kanë votuar për të mbështetur sindikatën. Punëtorët paguajnë detyrimet (paratë) për të qenë pjesë e sindikatës. Tarifat e bashkimit zbriten automatikisht (merren nga) çeqet tuaja të pagave.

Të gjithë punonjësit kanë të drejtën ligjore për t'u anëtarësuar në një sindikatë. Në disa punë, duhet të bashkoheni në sindikatë për t'u punësuar. Nëse jeni në një sindikatë dhe keni një problem me punëdhënësin tuaj, bisedoni me sindikatën. Një person nga sindikata do të punojë me ju dhe do të flasë me punëdhënësin për situatën tuaj.

Për më shumë informacion rreth sindikatave, kontaktoni Federatën e Punës të B.C. Greater Vancouver: 604 430-1421 bcfed.ca

Ligjet për punën

Akti i Standardeve të Punësimit është një ligj për të mbrojtur punëtorët në Kolumbinë Britanike. Punëdhënësit duhet ta zbatojnë këtë ligj. Për shembull, ligji thotë se punëdhënësit duhet t'i lejojnë punëtorët të marrin një pauzë 30-minuteshe pa pagesë brenda 5 orëve nga fillimi i punës. Ligji thotë gjithashtu se nëse e lini punën, punëdhënësi juaj duhet t'ju paguajë brenda 6 ditëve për të gjitha orët që keni punuar. Ligjet e tjera mbrojnë të drejtat e punëtorëve për gjëra të tjera, të tilla si pagesa jashtë orarit (paga më e lartë për punë shtesë) dhe pushimi (kohë pushimi nga puna me pagesë). Ligji i Standardeve të Punësimit zbatohet për punëtorët me kohë të plotë, me kohë të pjesshme dhe të rastësishëm.

Shkarkimi nga puna

Një punëdhënës nuk mund të pushojë (të shkarkojë) një punëtor pa asnjë arsye. Punëdhënësit duhet t'i japin punëtorit njoftim me shkrim (letër ose email) përpara përfundimit të punës. Nëse punëdhënësi nuk jep njoftim me shkrim, ai duhet të japë kompensim (pagesë shtesë). Punëdhënësit mund t'i duhet gjithashtu të japë njoftim me shkrim dhe kompensim. Ka rregulla për kompensimin dhe njoftimin me shkrim. Nëse një person ka punuar për një punëdhënës për më pak se 3 muaj, punëdhënësi nuk ka nevojë të japë njoftim me shkrim ose kompensim.

3 muajt e parë të punës shpesh quhen "periudha e provës".

- Nëse personi ka qenë në punë për më shumë se 3 muaj, punëdhënësi duhet të njoftojë 1 javë ose pagën 1 javë.
- Nëse personi ka qenë në punë për një vit, punëdhënësi duhet të njoftojë 2 javë ose pagesën 2 javë.
- Pas 3 vjetësh, punëdhënësi duhet të njoftojë 3 javë ose pagesën 3 javë.
- Shuma e njoftimit me shkrim ose pagës rritet me çdo vit që një punonjës qëndron në punë. Maksimumi është 8 javë njoftim ose pagesa pas 8 vitesh pune.

Pushimi nga puna

Nëse një punëdhënës nuk ka asnjë punë në dispozicion, ai mund të ketë nevojë të pushojë një punëtor. Kjo mund të ndodhë edhe nëse punëtori nuk ka bërë asgjë të keqe. Një punëtor që pushohet nga puna për shkak se kompania nuk ka punë, "lirohet nga puna". Punëdhënësit që pushojnë nga puna duhet të ndjekin të njëjtat rregulla. Ata duhet të japin njoftim me shkrim dhe/ose kompensim. Ndonjëherë mund të ketë një pushim të përkohshëm.

Punëdhënësi duhet të tregojë:

- punëtorit iu tha për pushimin e përkohshëm nga puna kur u punësuan,
- pushimi nga puna është pjesë e industrisë së industrisë së punëtorëve (për shembull, puna sezonale si prerja e drurëve ose vjelja e frutave),
- punëtori pajtohet me pushimin e përkohshëm.

Fillimi i biznesit tuaj

Ka shumë rregulla dhe ligje për njerëzit që kanë një biznes. Për shembull, Akti i Standardeve të Punësimit ju tregon se si t'i trajtoni njerëzit që punojnë për ju. Bizneset duhet të regjistrohen në qeveri. Duhet të ndiqni rregulla strikte për menaxhimin e parave. Ju duhet të raportoni se çfarë fitoni dhe çfarë shpenzoni. Në shumë sektorë biznesi, mund t'ju duhet të merrni licencat të veçanta qeveritare dhe të ndiqni rregulla të veçanta

Ka programe që mund t'ju ndihmojnë.

Small Business BC ofron informacion për t'ju ndihmuar të filloni ose rritni një biznes. Ju mund të mësoni për financat, shitjet, marketingun, importet, eksportet, rregulloret, ndihmën e qeverisë dhe trajnimin.

Shërbimet e Vetëpunësimit të WorkBC mund t'ju ndihmojnë të zhvilloni aftësitë tuaja dhe të filloni biznesin tuaj. Shërbimet për pjesëmarrësit e kualifikuar përfshijnë: zhvillimin e planit të biznesit

- punëtori për orientim dhe vlerësim për vetëpunësim
- seminare sipërmarrëse
- stërvitje dhe mentorim
- nisjen dhe zbatimin e biznesit